

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **L. K.**, zast. Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem, se sídlem Plzeň, Františkánská 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní přihrádka 21/OAM, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 24. 2. 2006, č. j. 14 Az 409/2004 – 28,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem č. j. 14 Az 409/2004 – 28, ze dne 24. 2. 2006, zamítl žalobu žalobce směřující proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 7. 2004, č. j. OAM-1456/VL-10-C09-2004, a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a dále na žalobce nevztáhl překážku vycestování podle ustanovení § 91 téhož zákona.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost a požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle ustanovení § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovatelů

již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele, a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, publikovaným ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 933/2006, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotné - právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Zde je nutné uvést, že stěžovatel žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil a Nejvyšší správní soud se mohl otázkou přijatelnosti jeho kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií.

Stěžovatel v kasační stížnosti označil důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a namítal, že jeho žádost o udělení azylu byla podána důvodně, neboť se na Ukrajině dostal do potíží, které vyplývaly z jeho sexuální orientace. Stěžovatel byl diskriminován, nemohl najít práci, byl slovně i fyzicky napadán. Stát stěžovateli nevyplácel garantované dávky, proto stěžovatel, který se nechtěl živit trestnou činností, opustil Ukrajinu. Stěžovatel patří do sociální skupiny homosexuálů a nezaměstnaných, z toho důvodu jsou mu odpírána jeho práva a stát tuto situaci toleruje, resp. sám podporuje, proto je dán důvod pro udělení azylu podle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Stěžovatel upozornil na to, že za pronásledování mohou být považovány také činy místního obyvatelstva, pokud je státní orgány vědomě tolerují nebo proti nim nejsou schopny zajistit účinnou ochranu. Stěžovatel dále brojlil proti tomu, že žalovaný nedostatečně provedl dokazování, na základě takto zjištěného skutkového stavu nemohl spravedlivě rozhodnout a odůvodnění jeho rozhodnutí je nedostatečné. Zdůraznil, že účastník azylového řízení má jen velmi omezené možnosti pro zajištění důkazů o perzekuci v domovské zemi. Žalovaný vůbec neověřil skutková zjištění a jeho závěr, že skutečnosti uvedené stěžovatelem nelze považovat za strach z pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, nebyl podložen relevantními důkazy. Stěžovatel rovněž namítal, že krajský soud nesprávným způsobem posoudil právní otázku, zda správní řízení netrpělo procesní vadou, a zdůraznil povinnost krajského soudu přezkoumat rozhodnutí žalovaného z hlediska dodržení procesních předpisů. Stěžovatel namítal, že mu v případě návratu na Ukrajinu hrozí nebezpečí mučení, nelidského a ponižujícího zacházení, a to z důvodu jeho žádosti o udělení azylu v České republice. Stěžovatel se domnívá, že splňuje zákonné podmínky pro přiznání překážek vycestování, kterými se však žalovaný, ani krajský soud nezabývali.

Problematicku pronásledování homosexuálů na Ukrajině komplexně řešil Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 24. 8. 2005, č. j. 4 Azs 547/2004 – 70, www.nssoud.cz. Problémy stěžovatele patří do skupiny potíží se soukromými osobami. Azylovou irelevantnost problémů se soukromými osobami, pokud v azylovém řízení nebyla vyvrácena možnost stěžovatele domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, vyslovil Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 – 48, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003 – 36, www.nssoud.cz. K obecné námitce nedostatečných skutkových zjištění bez upřesnění konkrétních pochybení správního orgánu, Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že tato námitka byla již předmětem řady jeho rozhodnutí, např. rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 1 Azs 112/2004 – 61, www.nssoud.cz, či rozsudek ze dne 27. 10. 2005, č. j. 1 Azs 174/2004 – 103, www.nssoud.cz. Podobně námitka porušení správního řádu, pokud neuvádí, v čem konkrétně jsou tato porušení spatřována, není způsobitelná k bližšímu přezkoumání, jak Nejvyšší správní soud vyjádřil např. ve svém rozsudku ze dne 25. 4. 2006, č. j. 5 Azs 277/2005 – 54, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 4. 7. 2006, č. j. 4 Azs 387/2005 – 66, www.nssoud.cz. K námitce, že krajský soud nesprávným způsobem

posoudil právní otázku, zda správní řízení netrpělo procesní vadou, a k námitce, že se krajský soud nezabýval překážkami vycestování, Nejvyšší správní soud poukazuje na limitaci soudního přezkumu formulací žalobních bodů. S touto otázkou se Nejvyšší správní soud vypořádal např. ve svém rozsudku ze dne 28. 4. 2004, č. j. 1 Azs 28/2004 – 41, www.nssoud.cz, který se vztahuje k soudnímu přezkumu nekonkretizovaných žalobních námitek, nebo v rozsudku ze dne 26. 7. 2006, č. j. 4 Azs 457/2005 – 54, www.nssoud.cz. Překážku vycestování v případě potíží se soukromými osobami na Ukrajině řešil Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 7/2003 – 60, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 – 51, www.nssoud.cz.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatel sám žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

O návrhu, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval. Dospěl totiž k závěru, že o něm není třeba rozhodovat tam, kde je kasační stížnosti přiznán odkladný účinek přímo ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. listopadu 2006

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu